

**RÄDDNINGSTJÄNSTEN
ÖSTRA GÖTALAND**

Namn, titel, telefon

Samuel Andersson, Brandingenjör
010-4804012

Datum

2015-08-11

RÖG-

**Information till allmänheten avseende Kimstad
Gasturbin, enligt 3 kap 6 § Förordning (2003:789)
om skydd mot olyckor.**

Upprättad 2015-09-30 av Räddningstjänsten Östra Götaland

Postadress

Räddningstjänsten Östra Götaland
Albrektsvägen 150
602 39 Norrköping

Organisationsnr

222000-2758

Telefon

Vxl: 010-480 40 00
Fax: 010-480 41 79

E-post

info@rtog.se
Internet
www.rtog.se

Innehåll

Bakgrund	3
Kontaktuppgifter	3
Verksamhet och farliga ämnen.....	3
Risker vid verksamheten på Vattenfall Service Nordic AB Kimstad.....	4
Varning till allmänheten vid olycka på Vattenfall Service Nordic AB Kimstad.....	4
Räddningstjänsten Östra Götalands planering för räddningsinsatser på Vattenfall Service Nordic AB Kimstad.....	6
Tillsynsmyndigheternas arbete med att förebygga och begränsa följderna av allvarliga olyckor på Vattenfall Service Nordic AB Kimstad	6
Ytterligare information	7

Bakgrund

Kimstad Gasturbin bedriver sådan verksamhet att de omfattas av Lag (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvariga kemikalieolyckor, den så kallade Sevesolagstiftningen. I denna lagstiftning finns det två kravnivåer, beroende på vilken mängd kemikalier som hanteras. Kimstad Kraftverk omfattas av den lägre kravnivån. Syftet med detta dokument är att ge information till allmänheten om risker för omgivningen, vilket är ett krav i Sevesolagstiftningen.

Kontaktuppgifter

Vattenfall Services Nordic AB Kimstad

Bodavägen 9, Kimstad

Lokal kontaktperson: Jan-Ola Lindgren, brandskyddsansvarig Tel: 0702 – 492219

Huvudansvarig för entreprenaden: Karin Dahlvist Tel 0722 - 378467

Kimstad Gasturbins lokalisering i Kimstad

Verksamhet och farliga ämnen

Kimstad Gasturbin ägs av Svenska Kraftnät Gasturbiner AB och drivs på entreprenad av Vattenfall Services Nordic AB. Kimstad Gasturbin är en gasturbinanläggning vars primära användningsområde är reservdrift för produktion av el. Det betyder att den i normalfallet inte används, utan endast är i skarp drift vid brist på el. För att driva gasturbinen används

eldningsolja som lagras i cisterner som är fullständigt invallade. Från cisternerna leds eldningsoljan i rörledning till förbrännaren i turbinhuset. Leverans av eldningsolja till anläggningen sker med tankbil som lossar oljan vid en särskild lossningsplatta.

Vattenfall omfattas av Sevesolagstiftningens lägre kravnivå på grund av att deras hantering av **eldningsolja**, som är cancerframkallande och miljöfarligt, överstiger 2500 ton.

Eldningsolja

Eldningsoljor är samlingsbegrepp för de fraktioner petroleumprodukt som används för eldning i värmesystem. Det är en brandfarlig vätska men är svår att antända. Eldningsolja är cancerframkallande och vid förtäring kan det vara dödligt om det kommer ner i luftvägarna. Små mängder räcker för att förorena dricksvatten, en deciliter eldningsolja räcker till att förorena tiotusen kubikmeter vatten. Utsläpp som sprids till mark, grundvatten eller vattendrag kan förorsaka miljöskador.

Risker vid Kimstad Gasturbin

Vattenfall har analyserat riskerna vid anläggningen och funnit att ett läckage av eldningsolja på rörledningen mellan cisternerna och turbinhuset är den största risken. Ett sådant läckage kan under olyckliga omständigheter antändas.

Ett läckage av eldningsolja från rörledningen kan spridas till Motala Ström. Eftersom eldningsolja är cancerframkallande och miljöfarligt kan det orsaka skador på djur- och växtliv. Människor som vistas i närheten bör undvika kontakt med eldningsoljan. Eldningsoljan är svår att antända, det krävs relativt hög temperatur eller energi för att antända den. Vid olyckliga omständigheter kan dock ett läckage antändas och en kraftig brand kan då utvecklas. Röken från eldningsolja är svart, sotig och hälsoskadlig. Det förorenade släckvattnet från bekämpningen av en brand är giftigt för människa och miljö, varför det måste säkerställas att spridningen av detta släckvatten begränsas. Skulle det nå Motala Ström kan det leda till stora skador på djur- och växtliv.

Röken från en brand i eldningsolja på Vattenfall är hälsoskadlig. Personer i närområdet bör om möjligt lämna området eller söka skydd inomhus med stängda fönster och avstängd ventilation.

Varning till allmänheten vid olycka på Kimstad Gasturbin

Vid en händelse på Vattenfall aktiveras ett lokalt utrymningslarm som hörs på anläggningen. Allmänheten varnas och informeras vid situationer som kan innebära fara för liv. För detta ändamål finns varnings- och informationssystemet "Viktigt meddelande till allmänheten" (VMA). Systemet består dels av sirener för utomhusvarning och dels av meddelande i radio och TV. Systemet är till för att snabbt kunna nå ett stort antal människor i ett eventuellt riskområde.

Sirenerna ljuder i 7 sekunder och är tysta i 14 sekunder. Detta skall pågå minst 2 minuter.

När du hör signalen gör följande;

- **Gå inomhus.**
- **Stäng dörrar, fönster och ventilation.**
- **Lyssna på radio och TV.**

Så snart som möjligt efter att sirenerna har utlösts ska ett varningsmeddelande gå ut i radio och TV. Meddelandet ska upprepas inom fem minuter och sänds alltid i samtliga radio- och Tv-kanaler, som omfattas av systemet. Meddelandet ska innehålla följande information:

- vad som hänt
- vad som utgör det akuta hotet mot liv, hälsa och miljö
- anvisningar om vad människor ska göra för att skydda sig
- vad allmänheten kan göra för att eventuellt underlätta räddningsarbetet

Om du hamnar i rök eller gasmoln;

Rök och gas kan ha starkt stickande lukt som kan ge sveda i ögon och näsa samt ge irritation i halsen och hosta.

- **Tänk på vindriktningen! Sök dig bort från olyckan.**
- **Gå från vindriktningen.**
- **Du kan göra ett tillfälligt "flyktfilter" genom att andas genom en fuktad trasa.**

När faran upphört ska signalen "faran över" sändas: en 30 sekunder lång, sammanhängande signal. Sirenerna för utomhusvarning provas första helgfria måndagen i mars, juni, september och december klockan 15.00.

Räddningstjänsten Östra Götaland har möjlighet att utlösa VMA både från skadeplatsen och från Räddningscentralen på station Lambohov, Linköping. Dessutom har vissa verksamheter fått tillstånd att själva utlösa VMA för att snabbt kunna varna allmänheten i omgivningen. Vattenfall har inte denna möjlighet och kommer att samverka med Räddningstjänsten Östra Götaland som utlöser VMA och ansvarar för att information går ut i radio och TV, vid behov redan under larmfasen.

Räddningstjänsten Östra Götalands planering för räddningsinsatser på Vattenfall Service Nordic AB Kimstad

För att kunna ingripa vid olyckor som hotar människors liv och hälsa, egendom och miljö finns totalt 16 räddningsstationer i Räddningstjänsten Östra Götaland, organiserade inom fem kommuner. Av våra dessa är fyra heltidsbemannade, två i Linköping och två i Norrköping. Det finns alltid minst 60 utryckande brandmän och 16 befäl i jour och beredskap. För ledning, samordning och samverkan finns dessutom befäl och operatör för inre ledning, en insatschef och en räddningschef i beredskap.

För olyckor som kan inträffa på Vattenfall har Räddningstjänsten Östra Götaland insatsstöd med information om anläggningen och annat förberett ledningsstöd. Insatsplanerna syftar till att underlätta för räddningspersonalen att begränsa följderna av en olycka och att varna och skydda allmänheten.

Vid **läckage av eldningsolja** kommer Räddningstjänsten att begränsa omfattning och spridning av läckage och i samverkan med Norrköpings kommuns Bygg- & Miljöskyddskontor vidta lämpliga åtgärder för att minimera miljöpåverkan.

Vid en **brand i eldningsolja** kommer Räddningstjänsten att göra livräddande åtgärder och därefter begränsa skadan och omgivningspåverkan. Prioriteringar och beslut fattas utifrån förutsättningarna givna vid den aktuella händelsen och syftar till att avhjälpa skador på liv, hälsa och miljö. Vid brand kommer räddningstjänsten att överväga fördelarna med att släcka en brand i förhållande till de negativa konsekvenser för spridningen av skadliga ämnen till miljön som det medför. Vid en brand som är begränsad i omfattning och som inte hotar att sprida sig vidare eller orsaka skada för människor är det oftast lämpligast att låta branden brinna ut. Om röken hotar omgivningen kommer räddningstjänsten att varna berörda med hjälp av systemet för utomhusalarmering.

Tillsynsmyndigheternas arbete med att förebygga och begränsa följderna av allvarliga olyckor på Vattenfall Service Nordic AB Kimstad

I verksamheter som omfattas av Sevesolagstiftningen ställs långtgående krav på det interna säkerhetsarbetet. Detta medför att Räddningstjänsten Östra Götalands kontakter med dessa verksamheter bygger på ett nära samarbete.

Tillsyn

Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap (MSB) är central samordnande myndighet för Seveso-regelverket och tillsynen utförs av Länsstyrelsen. I tillsynen deltar företrädare för kommunens miljö- och hälsoskyddskontor och räddningstjänsten. För information om den senast utförda tillsynen eller planerade tillsyner på Vattenfall, se Länsstyrelsens webbsida www.lansstyrelsen.se/ostergotland eller kontakta dem på 010-223 50 00.

Utöver denna tillsyn utför Räddningstjänsten tillsyn utifrån Lagen (2003:778) om skydd mot olyckor. En särskild paragraf (2 kap. 4§) i denna lag ställer mer långtgående krav på företag som

bedömts bedriva verksamhet där en olycka skulle kunna orsaka allvarliga skador på människor eller miljön. Samtliga företag som omfattas av den så kallade Sevesolagen omfattas också av denna paragraf och benämns som farliga verksamheter. Med stöd av denna lag för Räddningstjänsten Östra Götaland dialog med verksamhetsutövaren om vilken beredskap verksamheten bör hålla eller bekosta för att hantera en eventuell olycka.

Övningar

I Sevesolagstiftningen finns krav på att verksamheter på den högre kravnivån och räddningstjänsten ska samöva minst en gång var tredje år. Räddningstjänsten Östra Götaland har dock som mål att det för samtliga verksamheter som omfattas av Sevesolagstiftningen, även på lägre kravnivån, ska ske samverkansövningar. För detta finns en upprättad övningsplan som omfattar samtliga Sevesoverksamheter och innehåller tidpunkter för när och hur verksamheten övades senast samt när nästa övning ska ske. Samövning med Vattenfall har inte skett under de senaste tre åren, men är planerad att ske under 2016.

Ytterligare information

För mer information om;

- Sevesolagstiftningen, se MSB:s webbsida <https://www.msb.se/seveso>
- Tillsynen över verksamheten eller frågor kring myndighetsutövningen, kontakta Länsstyrelsen på 010-223 50 00 eller Räddningstjänsten Östra Götaland på telefonnummer 010-480 40 00.
- Om verksamheten och anläggningen, se kontaktuppgifter för verksamheten ovan.
- Det finns också mer information gällande Räddningstjänstens förebyggande arbete, resurser och förmåga avseende en räddningsinsats på Vattenfall vid förfrågan på telefonnummer 010-480 40 00.